

Opzet teambijeenkomst huiselijk geweld

1^e fase: Voorbereiding

Bij het organiseren van een bijeenkomst over huiselijk geweld is het verstandig om te beginnen met wat de aanleiding en het doel voor deze bijeenkomst zijn.

Mogelijk heeft u dit ook al opgenomen in uw eigen plan van aanpak als aandachtsfunctionaris huiselijk geweld.

Vragen die kunnen helpen bij vaststellen van aanleiding en doel:

- Waarom juist nu deze bijeenkomst organiseren?
- Wat hebben jullie hier al eerder aangedaan?
- Wat wilt u bereiken met deze bijeenkomst?
- Wat is de taak van de deelnemers, wat kunnen ze al en wat wilt u ze nog leren?
- Hoe wilt u een vervolg aan deze bijeenkomst geven?

Op basis van deze vragen kunt u een programma gaan opstellen en kijken hoeveel tijd u nodig heeft om de (sub) doelen te bereiken. Bedenk ook wie de bijeenkomst gaat leiden; uzelf, de directie en/of een externe trainer. Wanneer u de bijeenkomst met meerdere mensen geeft, spreek dan van tevoren een duidelijke taakverdeling af.

Wanneer dit allemaal helder is, kan het team uitgenodigd worden. Zorg voor een pakkende uitnodiging met daarin: kort aanleiding, wat u wilt bereiken eventueel aangevuld met programma of voorbereidingsopdracht. Praktische informatie zoals locatie en tijd mag natuurlijk ook niet ontbreken.

2^e fase: De bijeenkomst

NB:

- In deze opzet wordt verwezen naar verschillende artikelen of werkvormen op de Toolkit.
- Zorg dat de ruimte en alle technische zaken in orde zijn voordat de deelnemers komen.

1. Welkom en inleiding:

- Welkom aan de deelnemers
- Kort aanleiding, doel van de bijeenkomst en mogelijk vervolg op de bijeenkomst
- Spreek af wie het verslag maakt en wat daarin moet (bv. alleen vervolgacties)
- Opwarmer huiselijk geweld: zorg voor een pakkend begin om het onderwerp onder de aandacht te brengen. Deelnemers zitten dan meteen met hart en hoofd in het onderwerp.

Opties:

- Een filmpje of een ervaringsverhaal.
Nabespreken: Wat raakt je of wat valt je op?
- Andere oefening is de associatieoefening (zie Toolkit):
Vraag de deelnemers waar zij allemaal aan denken bij huiselijk geweld?
Schrijf dit op een flap.

2. Hoofdonderwerp

Afhankelijk dus van aanleiding en doel heeft u het hoofdonderwerp vastgesteld. Wij geven hier een voorbeeld van een bijeenkomst over signaleren van huiselijk geweld. Andere mogelijke onderwerpen zijn; handelen bij een vermoeden van huiselijk geweld, werken volgens de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling of gespreksvoering met ouders.

Hoe zorg je voor een levendige bijeenkomst?

- Betrek de deelnemers actief erbij: stel vragen en geef deelnemers de kans vragen te stellen.
- Stimuleer de deelnemers tot discussie:
 - door sturende vragen te stellen
 - door prikkelende stellingen te deponeren
 - af en toe eerst met zijn 2.en voordat je een plenaire terugkoppeling vraagt
- Vat tussendoor de opmerkingen samen voor de deelnemers.
- Laat de discussie niet afdwalen van de kern: gebruik de flip-over als houvast.
- Gebruik de flip-over eventueel ook om vragen en stellingen op te schrijven.

3. Signaleren van huiselijk geweld:

a. **Definitie** huiselijk geweld

Om te kunnen signaleren, moeten deelnemers eerst weten wat er in Nederland verstaan wordt onder huiselijk geweld en welke vormen er allemaal zijn. Huiselijk geweld is geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer wordt gepleegd (Zie meldcode op Toolkit).

b. **Cijfers 2009:**

Bron: Factsheet Huiselijk Geweld 2009 (zie toolkit)

- 45% van de Nederlandse bevolking is ooit in aanraking gekomen met huiselijk geweld.
- In ongeveer 80% van de gevallen wordt het geweld door mannen gepleegd.
- Slechts 12 % van alle huiselijk geweld zaken wordt gemeld bij de politie.
- 40% van de meldingen die bij de politie binnen komen heeft tot een aangifte geleid, waarvan in de helft van de gevallen de dader ook daadwerkelijk is aangehouden.

c. **Mogelijke oorzaken** van huiselijk geweld

- Intergenerationele overdracht
- Machtsverschillen
- Spanningen tussen (ex-)partners, werkloosheid, psychische problemen of verslaving.

d. **Signaleren** van huiselijk geweld: er zijn veel verschillende signalen, zie factsheet huiselijk geweld en signalenlijst huiselijk geweld op Toolkit.

De signalen kunnen er naar verwijzen maar ook weer niet. Signaleren is niet bewijzen zoeken, wel van subjectief naar objectief gaan ofwel je onderbuikgevoel verder onderzoeken: wat zie je en/of wat hoor je?

e. **Oefeningen met objectief en subjectief:**

Voorbeelden hiervan, die je terug kan vinden op de Toolkit zijn:

- Tekening van het jongetje op de trap, strip hondjes of objectief observeren ter illustratie
- Werkvormen: signalen noemen en objectiveren van signalen

f. **Wat maakt signaleren van huiselijk geweld zo **moeilijk** voor ons?**

- Het heeft te maken met je eigen waarden en normen. Dit kun je oefenen door werkvorm opinie- of rangorde op de Toolkit.
- Speelt zich af in het geheim (veel verwarrende gevoelens zoals taboe, schaamte, loyaliteit)
- Eigen gevoelens. Bewustwording hiervan kun je oefenen door werkvorm rangorde of lijst met belemmeringen bij signaleren van kindermishandeling aan te passen aan huiselijk geweld (zie Toolkit). Voor lijst met belemmeringen is de volgende volgorde aan te raden:
 1. voor jezelf invullen
 2. daarna plenair bespreken
 3. wat kan de groep bedenken om met belemmeringen om te gaan

- g. Afsluiten met wat zou in het algemeen kunnen **stimuleren** om te signaleren?
- Huiselijk geweld moet je willen zien (realiteit)
 - Huiselijk geweld kan ons allemaal gebeuren (voorstellen dat je over een grens heen zou gaan of een ander over jouw grens?)
 - Elk signaal is een kans
 - Duidelijkheden: verantwoordelijkheid, weten wat je moet doen en hoe te handelen daarvoor dus de meldcode.

4. Afsluiting:

- De resultaten van de bijeenkomst samenvatten
- Deelnemers vragen wat ze geleerd hebben en waar ze mee verder gaan?
- Mogelijke vervolgactiviteiten presenteren; waar komt u wanneer op terug
- Evaluatie van de bijeenkomst mondeling en/of schriftelijk

